

HANS NILSSON

samlade foton, vykort, reproduktioner mm

PÄRM IX

Gamla foton och reproduktioner

TROSÅ HEMBYGDSFÖRENING

*Gamla foton och
reproduktioner*

Parti från Trosa.
(Teckning af C. S. Hallbeck.)

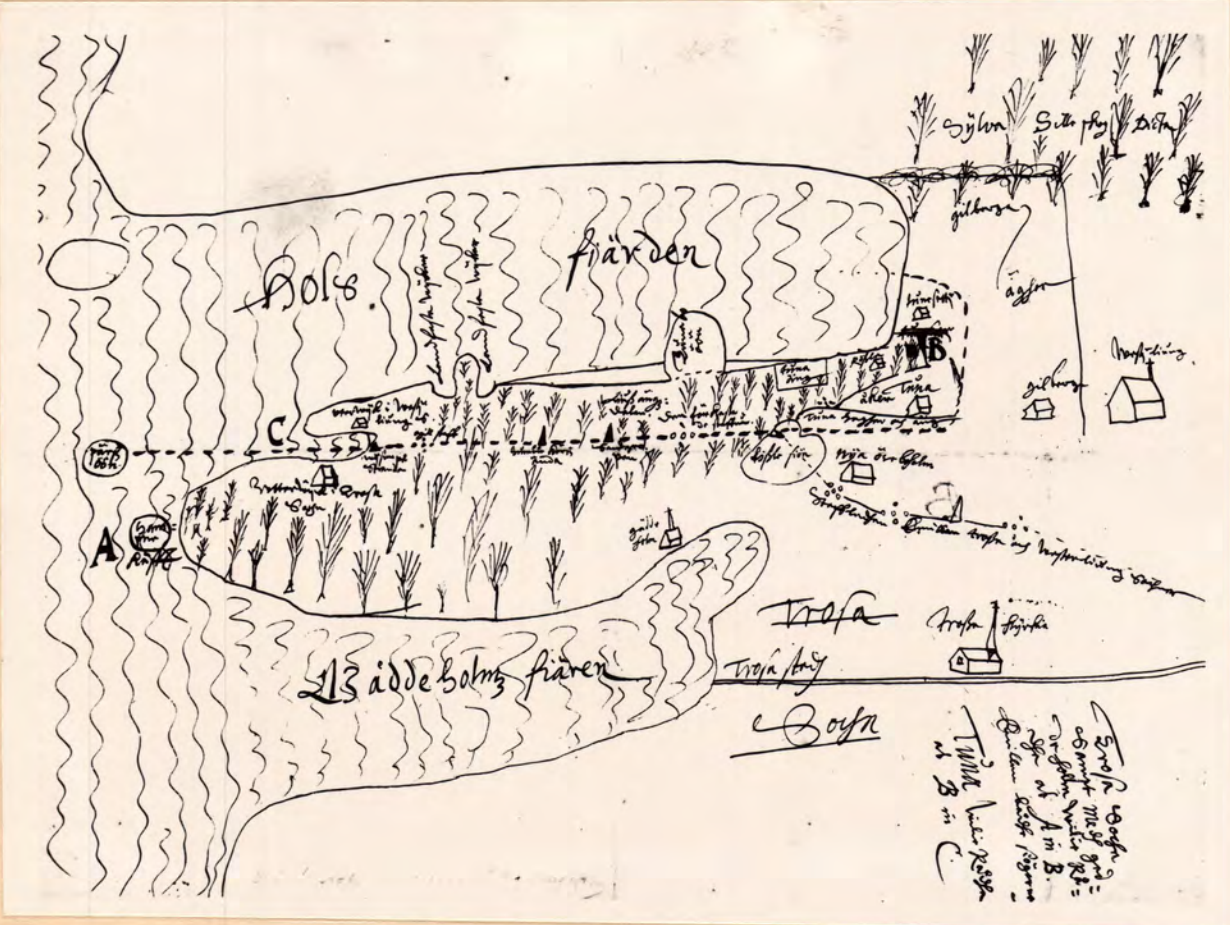
Rådhuset i Trosa.
(Teckning af C. S. Hallbeck.)

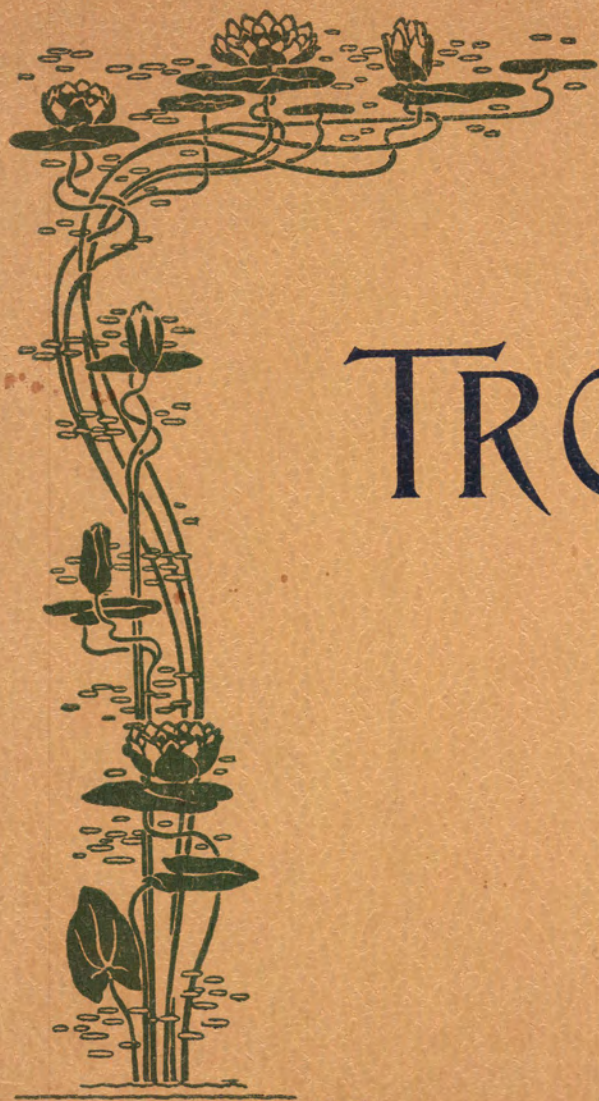

Trosa i Södermanland.

Vy af Trosa. Teckning af C. G. Hellqvist. Febr 5 Nm 1877

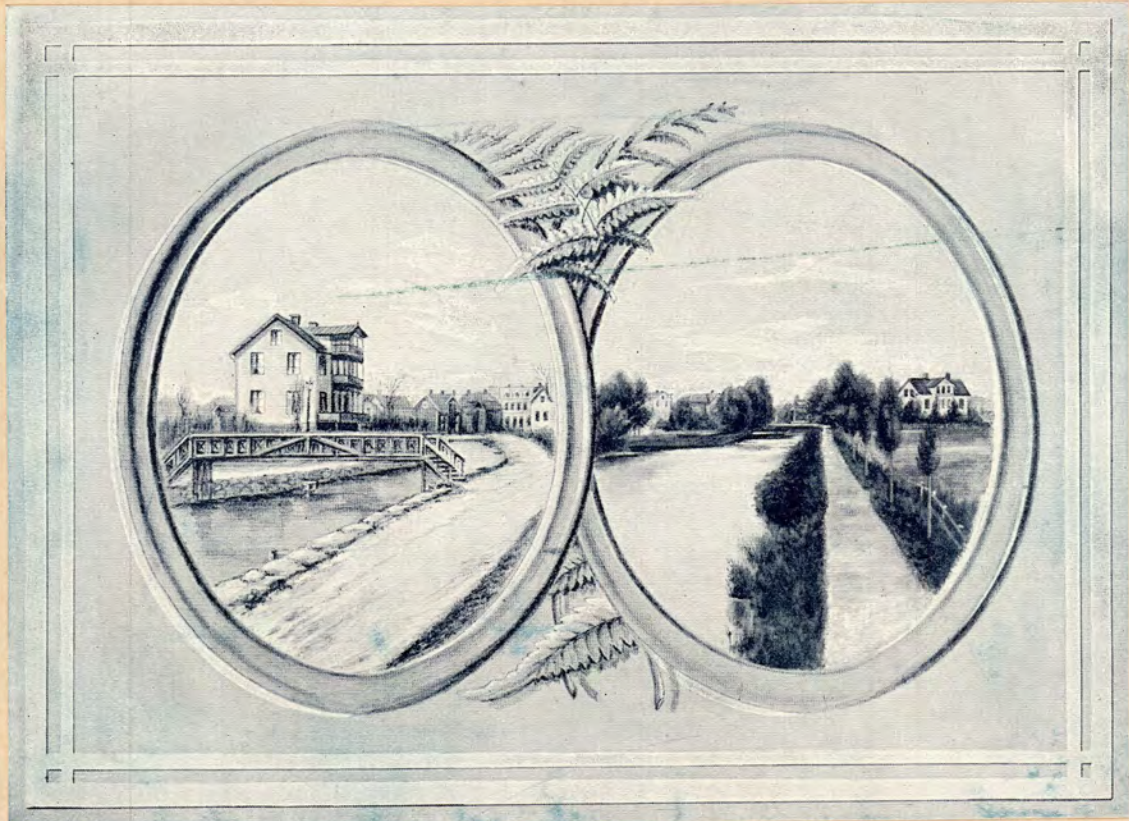
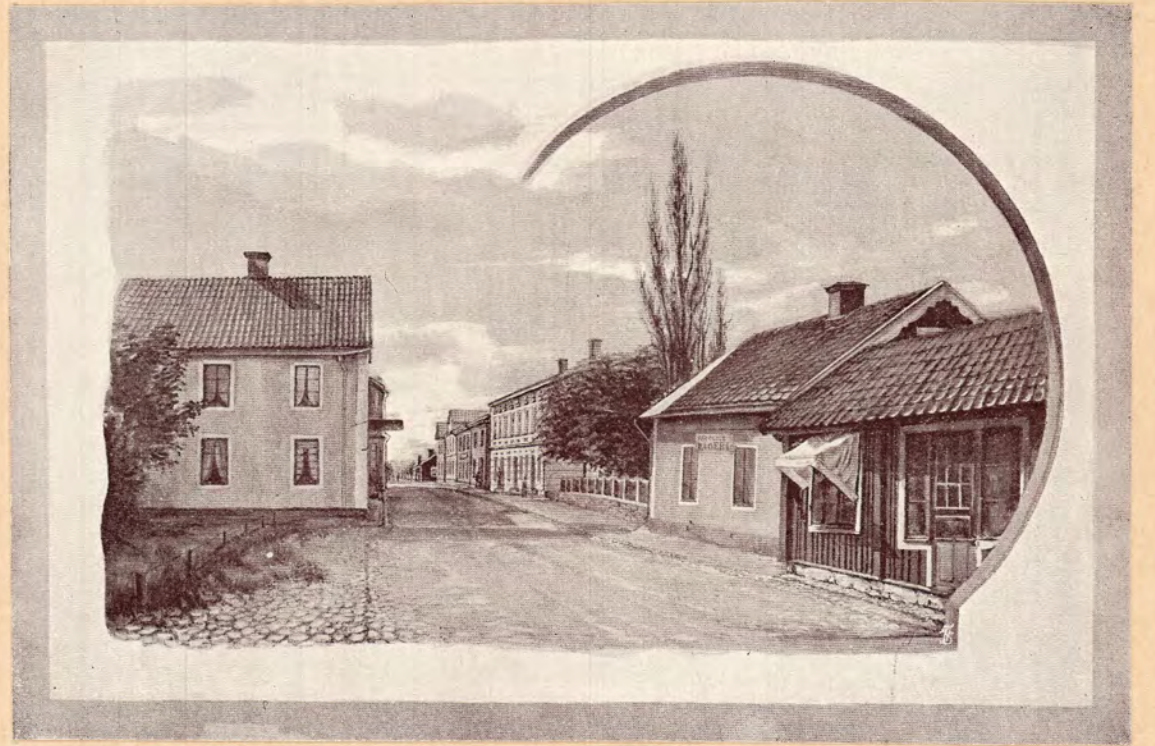

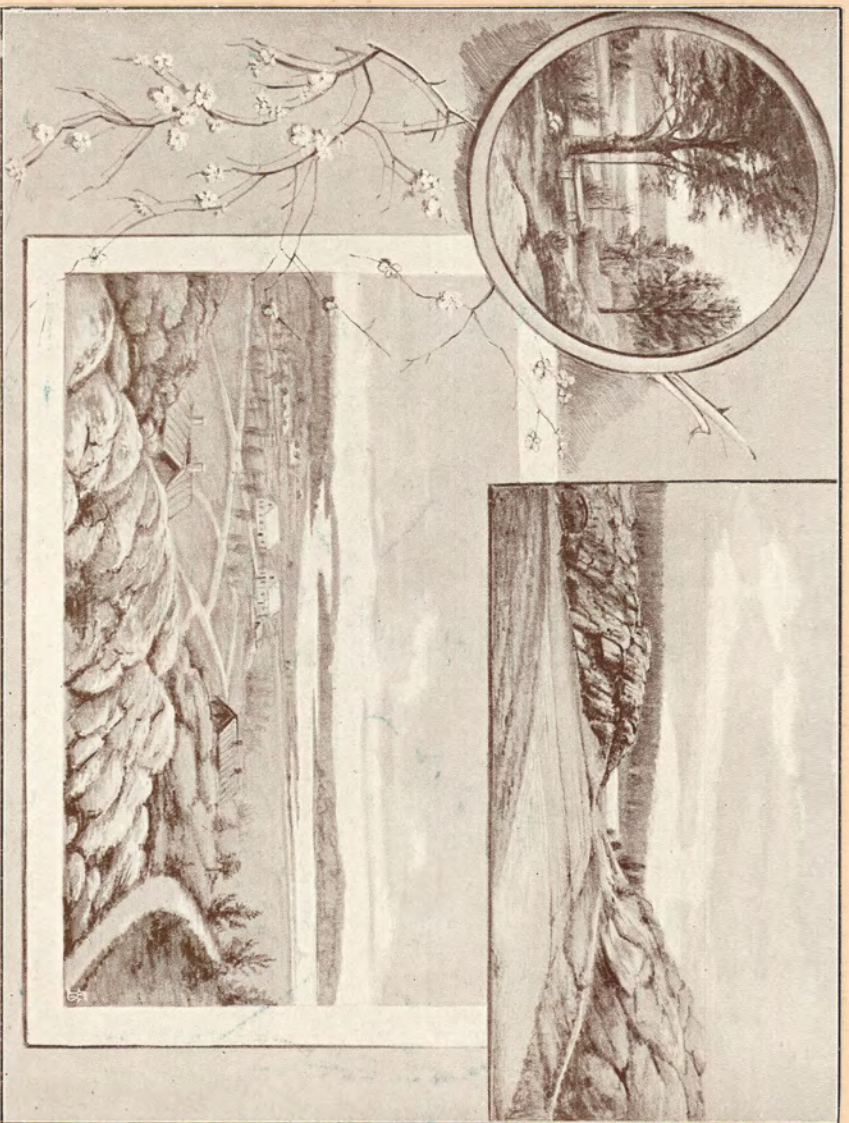

TROSA-

★ ALBUM ★

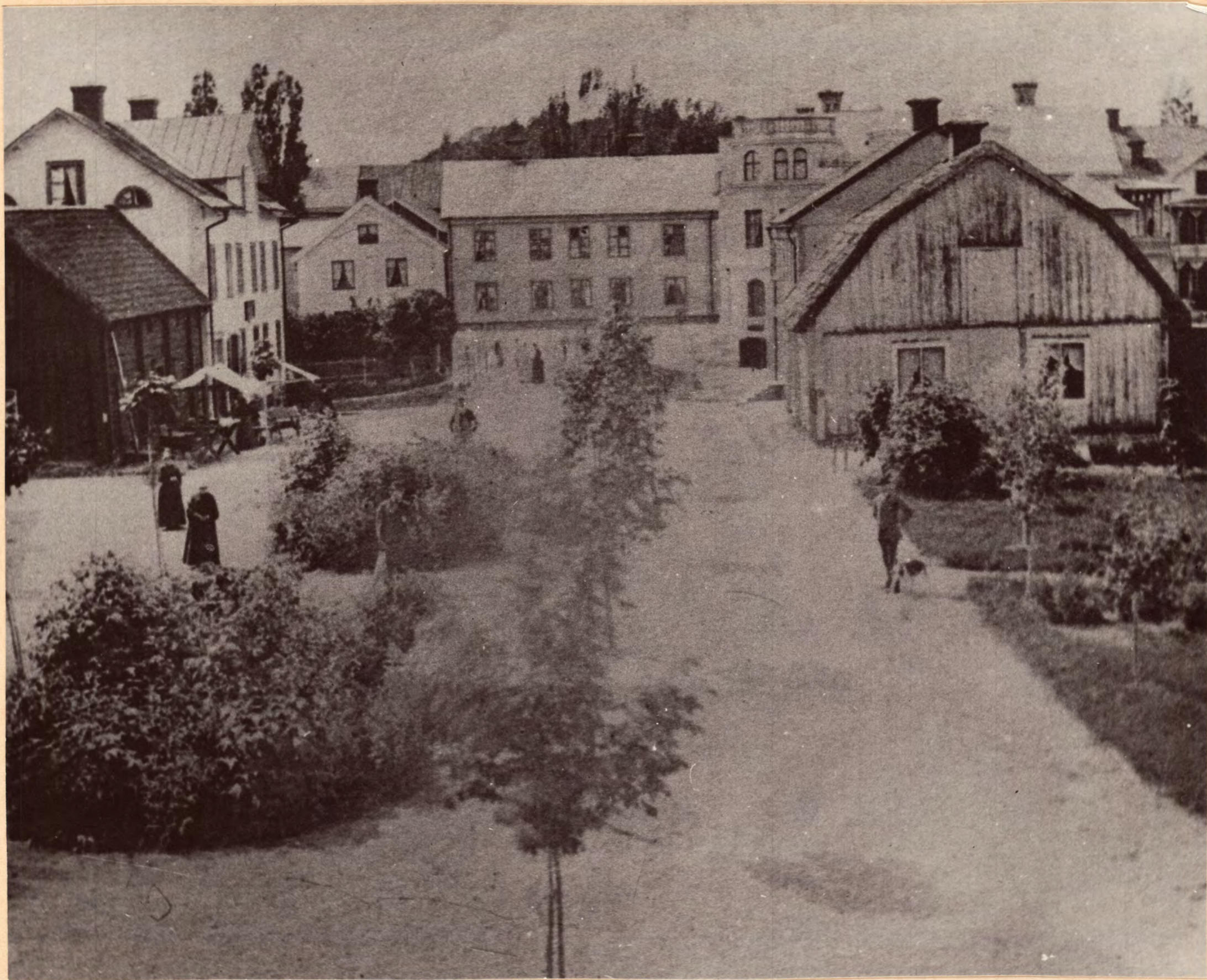

507

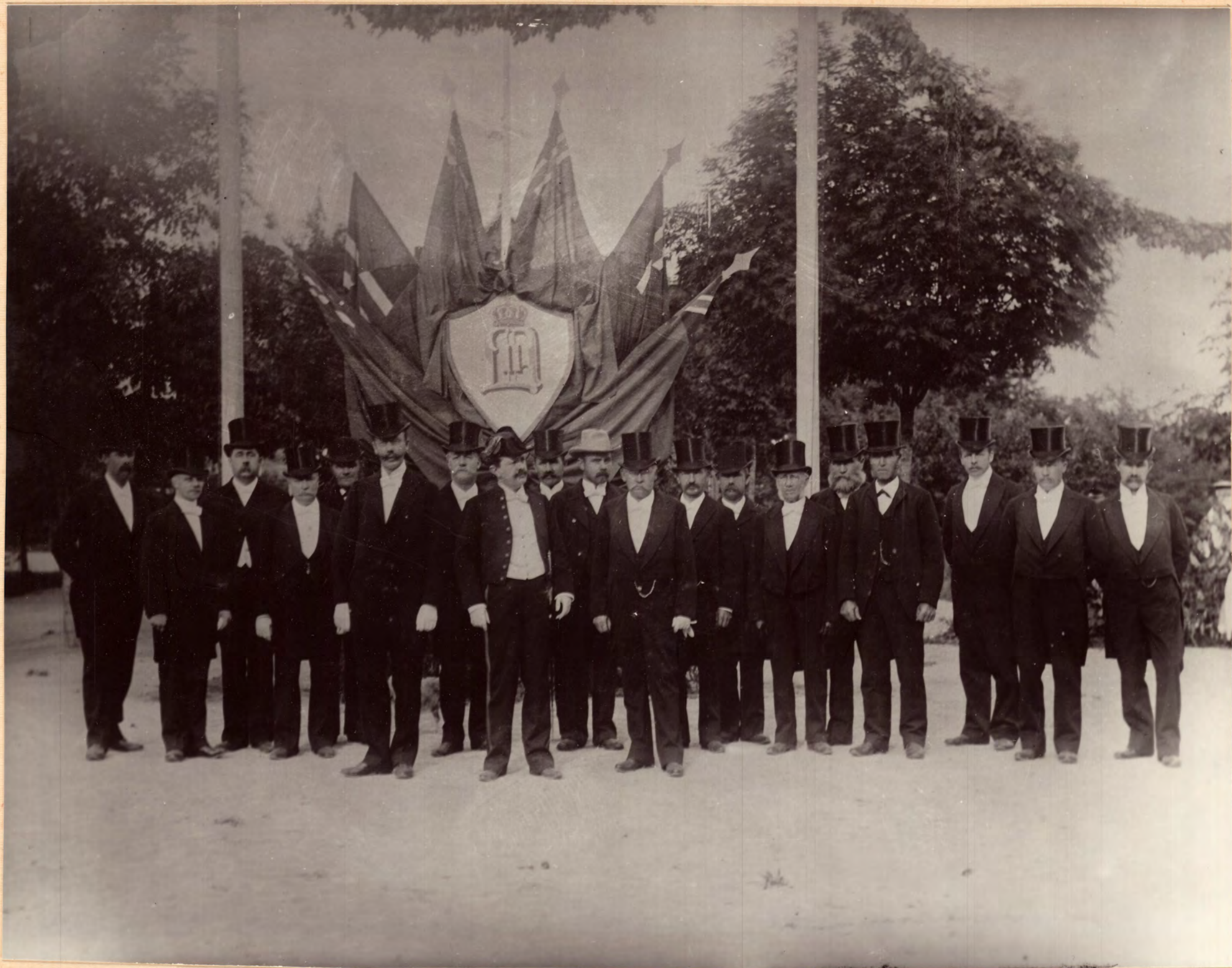
512

*Nuvarande (2019)
Team Sportia*

KONUNG OSCAR II BESÖK I TROSA

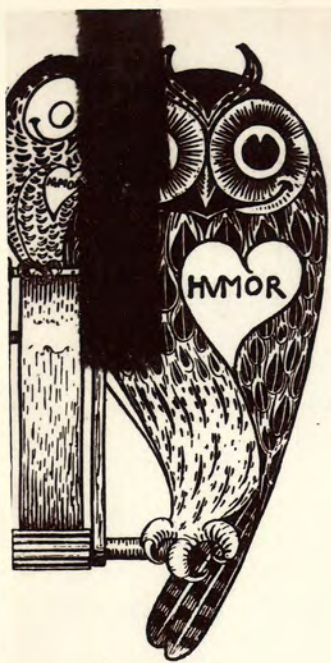

522

STRIX

UTGIFVARE, ALBERT ENGSTRÖM

*Fäl intet ondt i världen
men var glad åt allt godt.*

Albert Engström

En resande finner på hotellet i Trosa endast enkelrenadt brännvin på smörgåsbordet. En gemytlig infödd spigäst upp-lyser, att enda sättet att i Trosa få tiodubbelrenadt är att ta tjugo supar enkelrenadt — och det stämmer ju.

Albert Engström

»Nog grät vår 'erre, när han såg Jerusalem, men 'erre du min skapare hva han skulle storula, om han såg den här stan!» sa dalmasen fick se Trosa.

TROSA.

Sverige har sedan århundraden framför andra länder genom djärfva och outröttliga forskare bidragit till vidgad kännedom om vårt klots geografi.

En Hedin har trotsat de vilda ättlingar af Dschingis Khan, hvilka ännu vrålande genomströfva Takla Makans vidder, en Kuylensierna har under tusen faror trängt till hjärtat af Tibet, en Nordenskiöld har med termometer och djuplod kämpat med polarkafvets hemskt frysande isbjörnar, medan en annan Nordenskiöld svedt sitt hår i det fruktansvärda Eldslandet. Snart sagt hvarje bildad svensk har i sin sofsäck snarkat på de väldiga isökarnar norr om Franz Josefs dimmiga ögrupp, medan Corona borealis med sin dallrande glans oscillerade i den med isnålar mättade atmosfären.

Nu är en bragd lagd till de andra. Jag har upptäckt och genomforskat Trosa, detta Atlantis, som man trott begrafvet i den mäktiga Trosåns flöde.

Med denna stolta handling har jag invigt det nya seklet åt mitt fosterland.

Trosa är icke längre en myt, det existerar verkligen med sin gamla kultur, sina hus och sina medborgare! Först några ord om utrustningen af min expedition. Det var att vänta att den skulle sluka oerhörda summor. Se här förteckningen på det nödvändigaste:

- Glasperlor
- Pemmican
- Corned beef
- Condensed milk
- metkrokar
- refvar
- cigarrer
- kallikå

Stöfvar att bära vatten i.

Det hela uppgick till 40 kronor, hvilka Engströms Tidningsaktiebolag utanordnade.

Den förste författare, hos hvilken namnet Trosa möter oss, är Xenophon, som säger:

Ἐπιπέδον ἔξελαίνεσι διὰ τῆς Σουθερμανίας, αἰετομόδῳ ἐρήμουσιν πέρι, παρασάγγας τεμάκοντα καὶ ἀγροῦνται πρὸς τὸν Τρῶσαν ποταμὸν. Ἐπιπέδα ἦν καὶ μισθὸς οἴου.

Därpå sjunker Trosa i sagens dunkel till dess den lärde Fnoscius omnämner det, något ringaktande, på följande sätt:

Trosa est amnis cum tabernaculis nonnullis in ripis. Men med hvad rätt Fnoscius ger denna upplysning, lemna vi osagdt. Tydligen har han skrifvit efter hörsägner.

Nåväl! Att med stöd af endast dessa båda uppgifter ta reda på Trosa eller spåren efter detsamma, var ju vanskligt, men lika väl som folk med statsanslag söker efter en nordpol, hvars existens synes mer än tvifvelaktig, vågade jag dock försöka.

Ångfartyget Nya Hällsviken hade ställts till min disposition och efter ett smärtsamt afsked från de hemmarärande samt viftningar åt de stater och kårer, som infunnit sig för att göra sin uppvaktning, afseglade jag.

Att Trosa borde ligga i Södermanland, upplyser ju Xenophon. Friskt mod därför. In i Mälaren och ut genom Södertälje kanal! Naturen började redan förändras och farorna ökas.

På stränderna sågo vi skaror af infödingar, som i vanmäktigt raseri tjöto och uppförde sina vilda krigsdanser under det de klappade sig på magen för att ange det öde, som väntade oss, om vi fölle i deras våld.

Jag tänkte på de hemmarärande och önskade mig stundom i deras krets, men en forskare får icke tappa sugen.

Ständigt nya scenerier och allt vildare stammar på stränderna. Allt flere grund och allt ymnigare prickar.

Slutligen kommo vi in i ett Sargassohaf. Långt ut i detta var ett stenrös utlagdt. Vi uppbringade en inföding, som kom till vår längsida i en kanot och frågade på hans tungomål, hvar vi befunno oss.

I Trosa!!!

Ändtligen slut med sjöresans besvärligheter, fast våra öden i land ännu voro ouppledda.*

Stenröset var en hamnpir, ett minne från Trosas storhetstid, då ännu skepp från Stockholm och andra städer förde sina produkter till dess kajer.

Hamnen var igånvuxen af gräs och talade sitt stumma språk om alltings fäffänglighet.

på hotellet voro upptagna, beslöt jag mig för att börja uppifrån och få tag i borgmästaren. Med likgiltig min utfrågade jag hans bostad, postade där fäffängt i åtskilliga timmar, beslöt att rita af alla mötande — en lätt sak för öfrigt, ty alla ha mycket karakteristiska utseenden — för att sedan fråga någon, hvem af dem som var borgmästaren.

Badande i svett och utmatad af den tropiska värmen vacklade jag till sist in i den lilla vackra hotell-trädgården och lät den sköna Fiffi servera mig vichyvatten.

Där satt borgmästaren. Jag började det porträtt ni ser på nästa sida och jag fann flere tillfällen att på samma ställe fullborda detsamma.

Så kom ordningen till stadsfiskalen. Jag mötte en herre med uniformsmössa och tecknade af honom på måfå. Det var stadsfiskalen, som var ute för att öfvervaka ordningen på marknaden. Ty det var marknad, fast jag gick öfver torget.

Men skämt åsido. Vi reste till Trosa för att rehabilitera det, sedan en viss skämttidsning för åtskilliga år sedan högst agerant insinuerat något om bordduken på ett af dess hoteller.

Det var inte sant, det där om bordduken. Alla stadens tidningar uppträdde också som en man och häfdade i briljant skrifna artiklar Trosas anseende.

Doktorn och apotekaren fick jag inte tag i, hvilket de torde ursäkta! De ha sina porträtt till godo i nästa trosanummer.

Hvar är staden? frågade jag mig själf, sedan jag gått förbi en oändlig massa hus på åstranden. — Detta är staden, säger Trosabon och visar med en stolt handrörelse på de hus jag passerat. — Ursäkta! säger jag. Det var ju också det enda lämpliga svaret.

Nu kom jag emellertid med skissbok på fickan för att porträttera de mera bemärkta bland stadens invånare. Sedan jag installerat mig hos en sådan, alldenstund alla rum

* Läsaren torde ursäkta resekritikens hopträngda form, men detaljerna komma längre fram i en större volym.

Så ritade jag af en af stadens gamla tanter, den här med paraplyt. Vet inte hvad hon heter, men hon är särdeles representativ. Ett par utsikter, stadens fruktansvärde poliskonstapel, ett brandskåp med sin leksakstrumpet. Slut! Nu arbetar jag ta mig sablarne inte mera i Trosa.

BORGMASTARE C. TH. LENNVALL

På middagen luktade det mat i stan, ett fridfullt närmande matos, vi åto de utmärkta kotletterna och de mogna, härliga smultronen och hviskade, då vi talade. Vi tittade endast envist på hvarandra och undrade, hvilka vi voro.

Så drucko vi stilla vår utmärkta Trosapunsch och rökte våra Trosacigarer och önskade frid öfver oss själfva och alla människor, till och med andra än Trosabor.

— Hvar finns tidningen? — I bokhandeln. Jag gick in i en bokhandel.
 — Finns Dagens Nyheter?
 — Nej, den har vi inte, men vi kan skaffa.
 — Hur snart kan jag få den?
 — Ja, så där om tre, fyra dar.
 — Finns Svenska Dagbladet då?
 — Ja, jag skall höra efter, om den är läst.
 Hvarpå kvinnan, ty hon var kvinna, sprang in efter exemplaret. Följetongen var bortklippt.
 Nå, jag läser aldrig följetånger.

På förmiddagarna gingo alla medborgare och medborgarinnor i en lång rad på hamnpiren med handduk till badhuset och på kvällarna gingo alla upp på en sten — utsiktsberget — och sågo ut öfver all ängden. Då var ingen hemma i hela staden, utan främlingen kunde lugnt gå omkring i förmaken och lägga sitt visittkort i korgarne på divansborden, utan att märkas på något ställe.

Inte för att jag gjorde det, men går gör det.

Ärade läsare och Trosabor (om denna tidning skulle hitta vägen till Trosa!)
 Har jag inte rehabiliterat Trosas anseende genom min resa dit och genom denna artikel?
 Om jag behöfde rekreera mig genom lugn, skulle jag bosätta mig i Trosa, om jag inte vore rädd för att det då skulle bli en storstad genom tillförseln till mig.
 Men kanske kommer jag igen någon gång. Låt historien om bordduken vara glömd. Den har aldrig i värligheten passerat.

Att tänka sig att det ändå finns en plats, där boerkriget och boxarupproret inte upprört sinnena, där man låter dagen gå utan att bry sig om det som rör sig i städerna eller de stora länderna, som inte angår en.
 Jag ville, bortskämd af kulturen ha en tidning.

Östra Ågatan
Hamnpromenad

SOCIETETSHUSET

Trosa är världens fridfullaste stad. Jag älskar dess å och dess rosor, dess borgmästare, stadsfiskal, doktor, apotekare och öfriga innebyggare.
Trosa är bra.

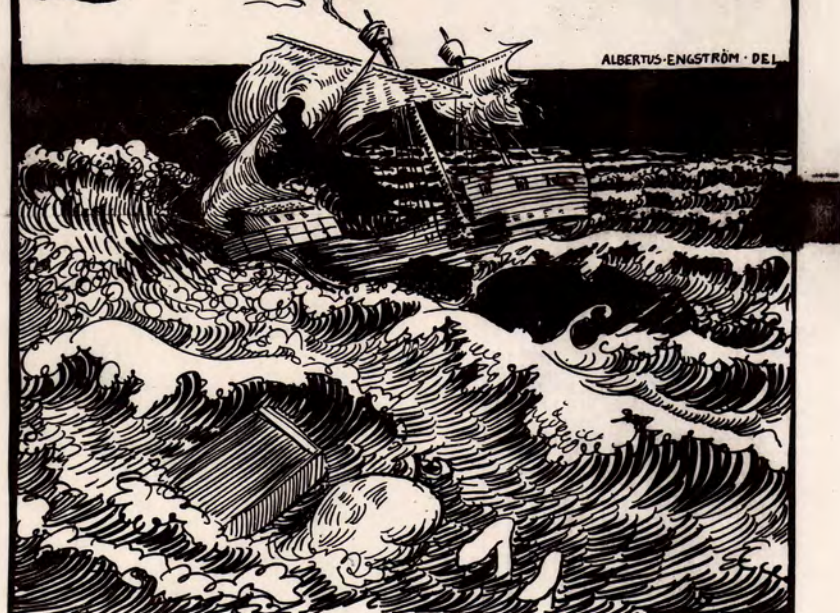
Jag reste hem med ångaren Trosa, hvars älskvärde kapten förstod att göra färden idealisk. Vi åto härlig mat, drucko härliga drycker och tittade på hur Kalle Ljungström och Kalle Sjöberg buro mjölkflaskor iland vid bryggorna. Vi kommo hem och återvände till vår landthushållning.

Albert Engström

KAPTEN KÄLL PÅ "TROSA"

En rätt artig Ångdoms-Historie Om Telje Bagare och Trosa.

ALBERTUS-ENGSTRÖM · DEL

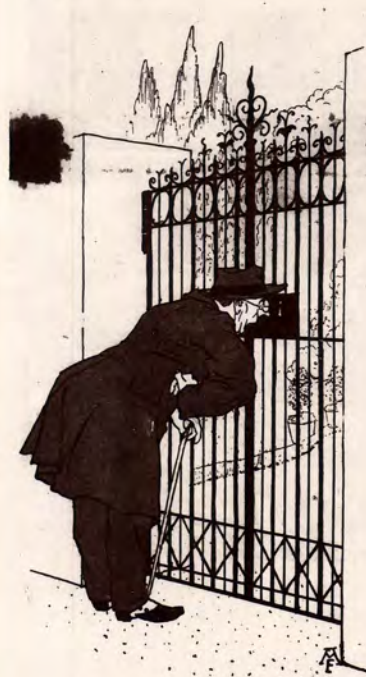
I Södertörn war een Stadh, heet Telje. Borgarena uthi Stadhenom hade wunnit stoor rikedom genom att baka Kringler, them the medh stoor profit afftrade. Men rikedom föder Stoorachtigheet och superbiam.

Een Lögardagh efter Rådhuswän uppstod een aff Rådmännerna, heet Pederson, then ther item Bagare war, såsom jemwål alle andre, gädrandes then propositionem, att Stadhen måtte på samfällt Bekostning ifråå Lübeck infrachta een heel Skutelast Saffran, förespeglandes them theraff een stoor Gewinst och ithem berömmelse. Och si, tofug gjorde, som galen bad. Alle rede

penningar, och wådal mehr thertil neblades i thenne, snart sagt fråstige affaire. Men Hööghmod går för fall. Då Skuutan medh all Saffranen kallades intil then Södertörnste Kusten, upkom et starkt Östanwäder, och drefw Skuutan imot et Skäär, så at både folket, samt medh Saffranen jemmerlighen uthi wågenom upswulgen wardt. Nu bleff i Telje et stort Roop och Weeflagan, och tillijfta et eendragtligt Besluit, at then Bagaren måtte hängias up weth Halsen, som medh sit onda Rådhsflagh draghit öfwer Stadhenom thenne ruinam, förthyr concursus sive cessio hotade Borgarena samt och synnerligen.

Docklijftwål fanns uthi Stadhenom ingen Galge, therför affände the een deputationem til Trosa, som medh bätre omtanta de salute publica uprättat een ny och träffelig Galge medh begäran at få then Galgen til låanz, säijandes: Käre länen of edhor Galge, at wi måga uphängia then slemma och stalsachtiga Bagaren. Thertil the Trosaiter swarade: Uthi Hellsicke, ty wi hafwe byggt then Galgen at of och wåröw Barnom, men intet at lånas at Cotar. Så wardt sändningen umsonst, och Bagaren feck wara wedh Lijff. Men wijse aff sijne Stadho mångde Telje Bagare allt framgeent sijne Kringler medh Gul-ockra för Saffran och wardt theras Stadt bådhe wålmåndes och folktrijf.

Men Trosa, som ställde sigh ogijn imot Grannstadenom i thess Wådch och Bedröffwelse, wardt tom på folk och ringa at bestoda. Om thetta kommer aff then träfflige Galgen, wet fuller intet jagh.

Tankspridd.

Alie - Kariak i Trosa, Norrköping

Du ä så töt så töt tom en liten wovvov. Ä en liten munkorg stulle ja sätta på däj, så att ingen änge putta däj mel än jag ä en liten kedja stulle jag leda däj i, så att du aldijg aldijg kunde pinga ifrå maj.

Breflåda.

F. G. S. Fontanelli, Lund. Tack. II och III komma antagligen in.
Maja Z. Tack för bilsragen.
Pictor Ericus. Läs Kjörkogaard bättre eller läs den inte alle. Det anförda citatet är inte af Gumbes utan af Helms. Allsarin är inte något vin utan biack. För all del sluta med sådant där.

Redovisning har ingått från: E. B. Sölvborg; A. Z. Vexjö; M. L. Filipstad; A. G. E. Mariestad; J. A. Staffanstorp; N. A. Halmstad; H. N. Hjo; S. S. Klippan; E. H. Haparanda; M. J. Östersund.

Västra Långgatan

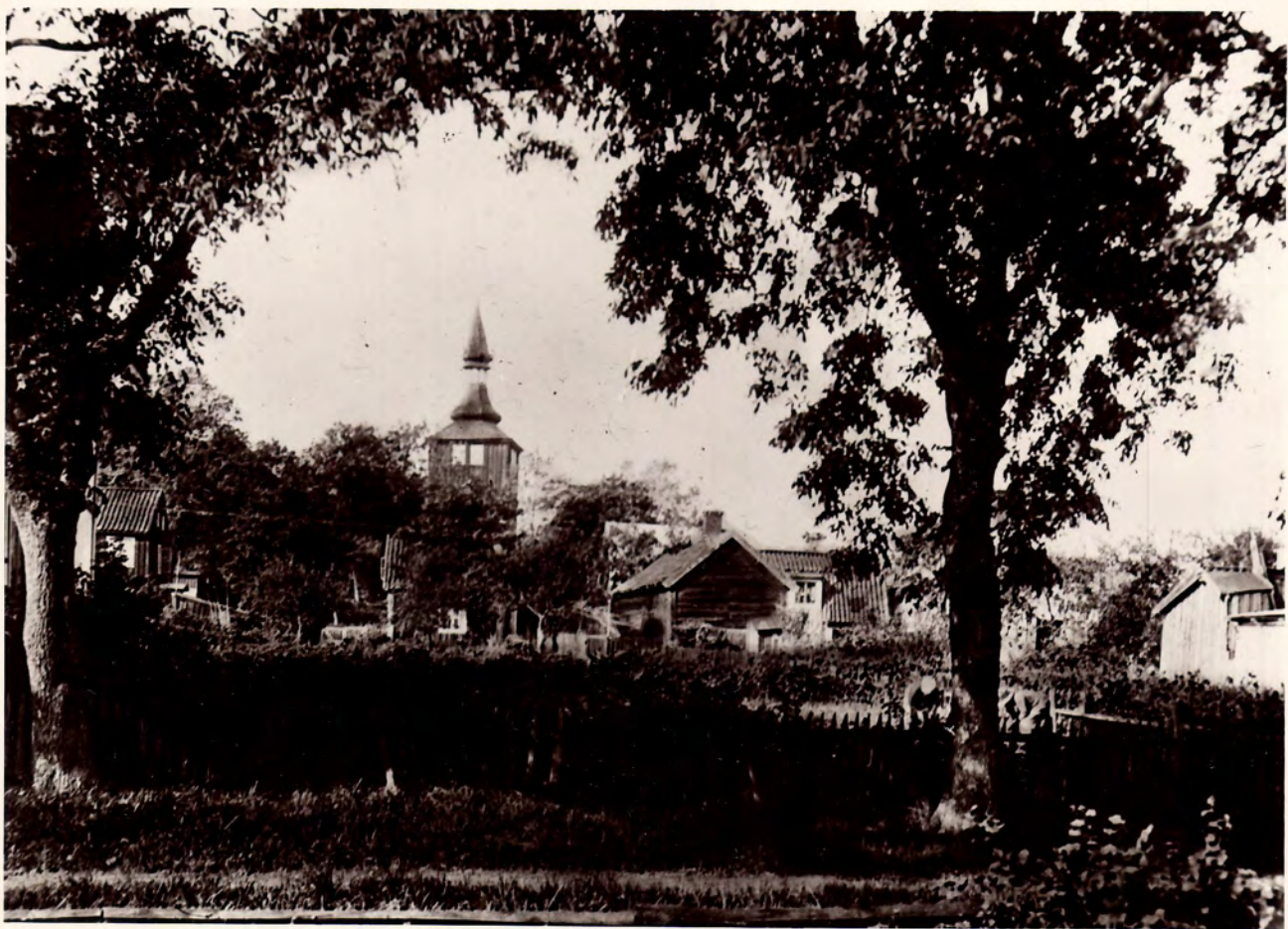
Brogården

Östra Ågatan

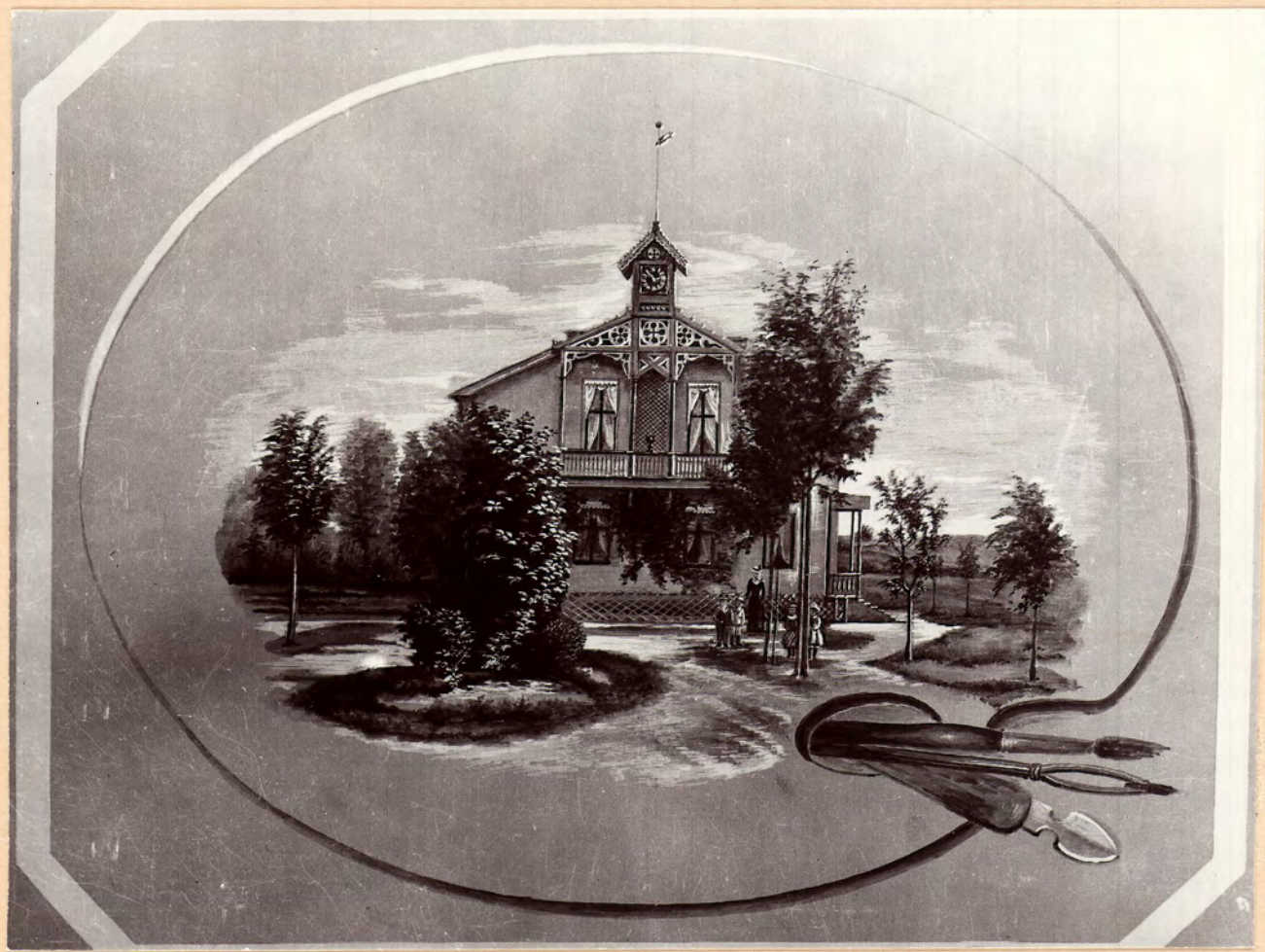

Villabron Brogården

TROSA STADS KYRKA

Gamla skolan

Smäckbron

Frosa.

Parti från Smäckbron.

Smäckbron

Första postbilen, Västra Långgatan vid kommunhuset

Oscar II:s besök i Trosa

Stenbrott bakom Björkbacken

*Gamla rådhuset
Trosa torg*

Gamla brand-och polisstationen
med klocktornet från gamla rådhuset

Garvaregården Västra Långgatan

Cyklist på Västra dälgatan

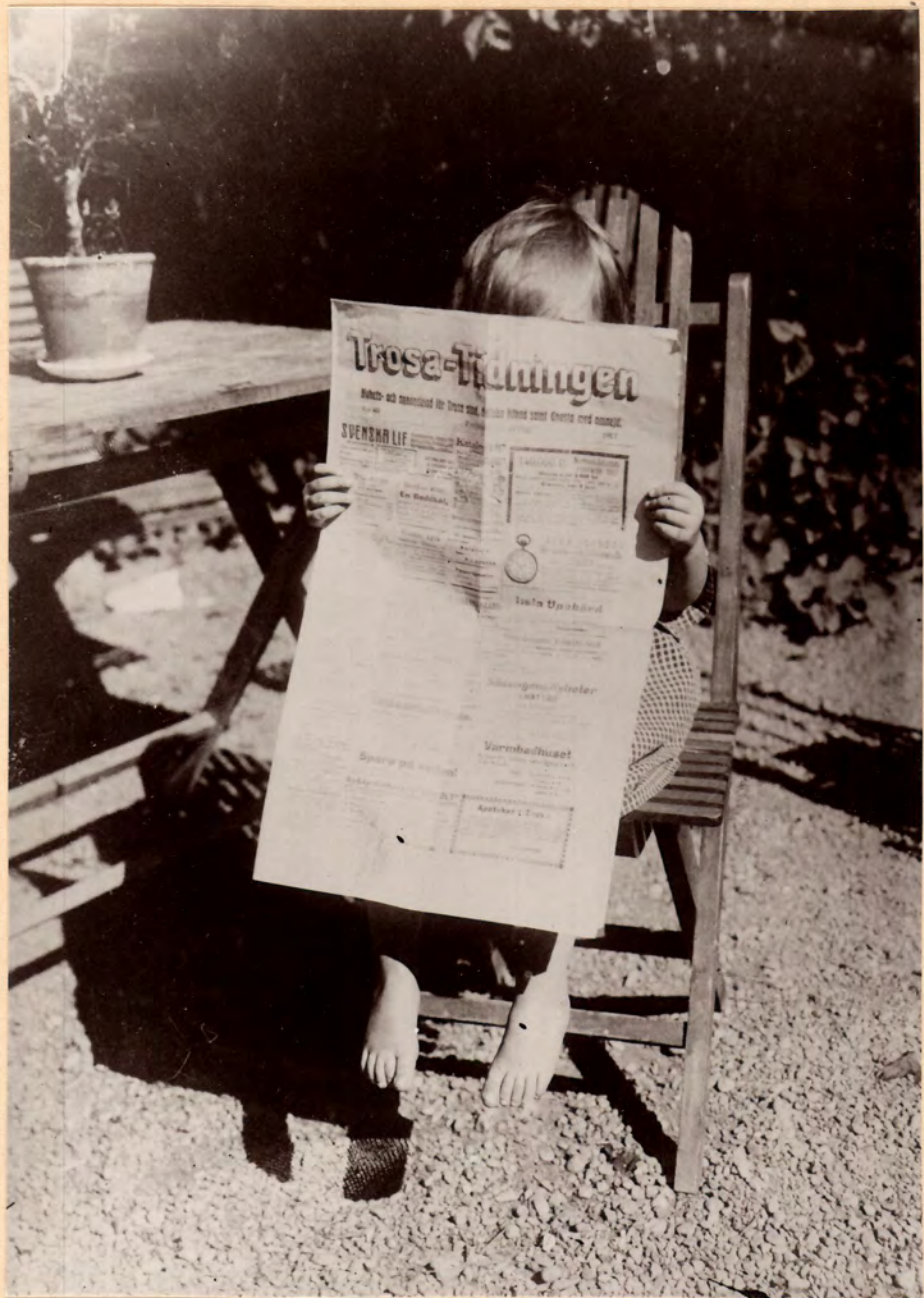
Kvarnen

*Runstenen vid Trosabro
cykelvägen nedanför Trostorp*

Garvare

Dahlbom

Fru Kristina Dahlbom
Kristina födde 14 barn

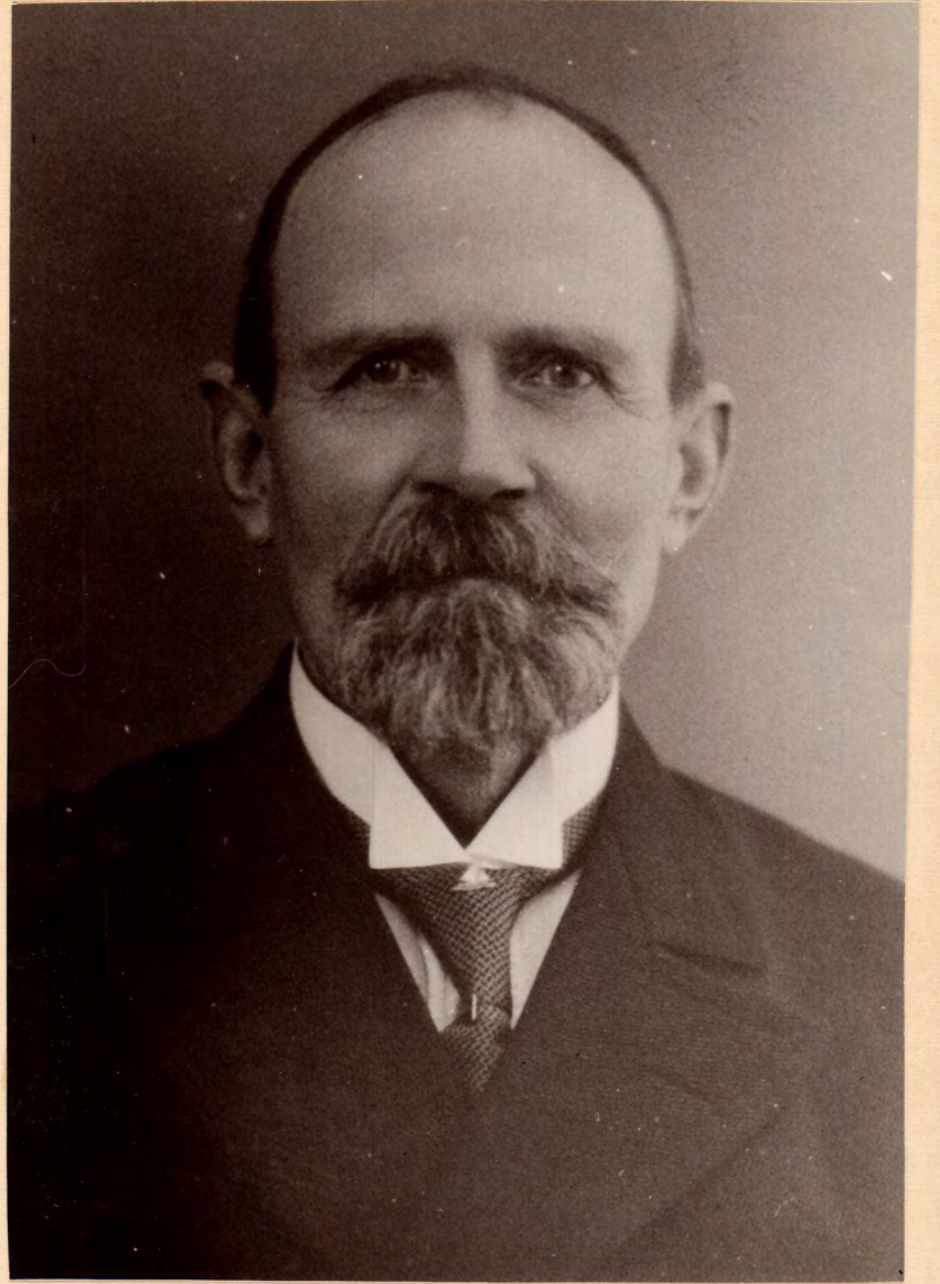

556

Albert Green

Åbladsgubben

